

3661

JACINTO CAPELLA

DON TRANQUIL

COMEDIA EN UN ACTE Y EN PROSA

Estrenada ab aplauso en lo «Teatro Catalá» instalat en
lo de Romea la nit de 23 de Abril de 1898.

PREU: UNA PESSETA

BARCELONA

Tipografía de Francisco Badis, Doctor Dou, 14.

1898

7

ALBERTO CERRELLA

DOM TRANQUIL

1977

DON TRANQUIL

JACINTO CAPELLA

DON TRANQUIL

COMEDIA EN UN ACTE Y EN PROSA

Estrenada ab aplauso en lo «Teatro Catalá» instalat en
lo de Romea la nit de 23 de Abril de 1898.

BARCELONA

Tipografía de Francisco Badia, Doctor Dou, 14.

1898

REVISED EDITION

DON TRAMONTI

Author of "The Last Days of Pompeii"

Illustrated by [illegible]

[Faint, illegible text, possibly a description or publisher information]

1905

Al intel-ligent y rumbós empresari

D. Salvador Mir

Son amich de debó,

L' Autor,

REPARTIMENT

PERSONATJES

ARTISTAS

D. ^a Valeriana.	61 anys .	.	<i>Sra. Pallardó</i>
Gloria	30 » .	.	<i>Srta. Morera.</i>
Pilar.	20 » .	.	» <i>Planas.</i>
Don Tranquil.	59 » .	.	<i>Sr. Oliva.</i>
Doctor Miret.	62 » .	.	» <i>Borrás (J.)</i>
Adolfo	25 » .	.	» <i>Fuentes.</i>
Anton	28 » .	.	» <i>Ros.</i>

Epoca actual.—L' acció en Barcelona.

Per dreta y esquerra las del actor.

Aquesta obra es propietat de D. Angel Guix, qui 's reserva 'ls drets que la lley li concedeix.

D. Joan Molas y Casas, Hospital, 12 y 14, 2.ª, es l' únich encarregat del cobro.

S' ha fet lo dipòsit que prevé la lley.

Acte únic

Sala de confiança en casa de Don Tranquil. Porta al foro; en primer terme á la dreta, una porta que comunicarà á l' altre escala que també durá al carrer. Mobles y demés objectes propis á lo que representa la escena. Al aixecarse 'l teló, surt donya Valeriana seguida de Doctor.

ESCENA PRIMERA

D.ª VALERIANA, DOCTOR

- VALERI. Fassi 'l favor de passar.
DOCTOR Com va la gent d' aquesta casa?
VALERI. Anem fent...
DOCTOR Aixó es bo. Ja he vist l' Adolfo y li he parlat de la nevoda de vostés... y ell avuy mateix 's presentarà pera arreglar l' assumpto.
VALERI. Y vosté creu...?
DOCTOR Qu' es un partit de primera, carácter franch, treballador, infatigable... molt comerciant, aixó sí, tot ho tracta á istil de negoci. Jo 'l vaig coneixer aquest istiu á Nuria, hont hi vaig anar ab la meva senyora...
VALERI. Per ficar el cap dintre l' olla...?
DOCTOR No, per visitar á la mare de Deu...

ESCENA II

Mateixos, D. TRANQUIL

- TRANQUIL (*Entrant toro y saludant.*)
Senyor Doctor!
- DOCTOR Com va?
- TRANQUIL Jo be, sino que la Valeriana, está empenyada en que no estich bó, y á mi re 'm fa mal...
- VALERI. Es que t' ho sembla... aquests ulls, aquet color, aquet nas...
- TRANQUIL Ja veurás noya, es el que Deu me va donar.
- VALERI. Y aquestas galdas.
- TRANQUIL Donchs digas que 't vas casar ab un pot d' apotecari!
- DOCTOR Tranquilisis don Tranquil.
- TRANQUIL Es que aviat seré don *intranquil*.
- DOCTOR L' objecte de la meva visita no ha sigut el que vosté 's creu; he vingut solsament pera anunciarshi qu' avuy vindrá l' Adolfo; aquell jove de que 'ls hi vaig parlar, y que no conto que triga gayre á venir.
- TRANQUIL Aixó ja es diferent...
- DOCTOR Donchs jo me 'n aniré á veure 'l mal de cap del 35 y unas enginas que tinch á la cantonada... després vindré ab la senyora...
- VALERI. Sí que tenim ganas de conéixela...
- TRANQUIL Com vosté vulga, ja ho sab...
- DOCTOR Vamos, passihobe...
- TRANQUIL Passihobe, doctor...
- VALERI. L' acompanyaré fins á la porta... (Vingui y de camí donará una mirada á n' en Tranquil.) (*S' en van Doctor y Valeriana.*)

ESCENA III

D. TRANQUIL *y després* ADOLFO

TRANQUIL Aquesta dona es inaguantable, sempre fixada ab qu' estich malalt, y si no 'm mata ella á disgustos, lo qu' es per ara...

ADOLFO (*Entrant; tipo elegant exagerat; enrahona molt depressa.*) Don Tranquil?...

(*Com preguntant.*)

TRANQUIL Servidor.

ADOLFO Ah! Es vosté?... suposo donchs que no ignorará la causa de la meva visita...

TRANQUIL Per are...

ADOLFO (*Interrompent sempre.*) Sí, be vaja, ja comprench... la senyoreta, la neboda... si vaja entés, no hem de parlar inútilment, aixó salta á la vista... jo soch rápit com un tren exprés...

TRANQUIL Vosté dirá...

ADOLFO Figuris qu' ara arribo de París, potsé d' aquí cinch minuts ja tornaré á serhi... res, cosas del negoci...

TRANQUIL Si qu' anirá depressa...

ADOLFO Jo?... no ho sab vosté, l' última vegada que vaig estar á l' Habana, vaig anar y venir en dos días...

TRANQUIL Que potsé va anar ab globc?

ADOLFO No, ab bicicleta hi ha molt bona carretera.

TRANQUIL (*Qu' es embustero.*)

ADOLFO Si, senyor, sí, jo soch aixís, tot m' agrada depressa...

TRANQUIL Ja 's coneix ja... y vosté deu tenirhi molta terra á l' Habana que hi vagi tant sovint?

- ADOLFO Que si n' hi tinch?... ja! ja!... mitja Habana es meva...
- TRANQUIL Y l' altra mitja?...
- ADOLFO Ho era també, pero la vaig donar als insurrectos, no sabia que ferne... no veu que soch descendent de Colón y 'm va fer hereu á n' á mi...
- TRANQUIL Ah! ja.
- ADOLFO Pero suposo que 'l doctor Miret, ja l' haurá enterat...
- TRANQUIL Ah! Vosté deu ser Don Adolfo?
- ADOLFO El mateix...
- TRANQUIL Prengui asiento, home... (*Seuhen.*)
- ADOLFO Gracias; jo dech comensar per advertirli que soch molt original, el comers 'm te subjugat de tal manera, que no 'm deixa ni un moment per mi. Y encara que 'l manament del matrimoni...
- TRANQUIL (*Interrompenllo.*) No qu'es sagrament...
- ADOLFO Just, y encara que 'l sagrament del matrimoni, te fins mes elevats que 'ls del comers...
- TRANQUIL Segons...
- ADOLFO Be, vuy dir que en la majoria dels tractes, no estranyi que la part financiera iguali á la matrimonial.
- TRANQUIL Comprés. (*Sense compendre.*)
- ADOLFO Com á pretendent de la seva neboda, y com á jove de cor, dech enterarme, de si te 'ls ulls blaus, negres, vermells, verts... No senyor, negres.
- TRANQUIL Está be; com á home de comers dech enterarme de si la meva futura poseeix: l' aritmética, la nigromancia, l' astronomía, l' equitació, la cartomancia, etc.
- ADOLFO Comprés. (*Sense compendre.*)
- TRANQUIL Aceptat el meu sistema, desitjaría veure article, perque sobre el terreno...

TRANQUIL L' article?... Ah!... La meva neboda?...

ADOLFO Aixó mateix.

TRANQUIL Tot seguit. (*Anant á cridar cap al foro.*)
Valeriana! Pilar!

ESCENA IV

Mateixos, PILAR y VALERIANA

(*Entrant foro.*)

PILAR Que 'ns demanava?

TRANQUIL Si noya. (*Presentant.*) La meva senyora; la meva neboda; l' article, sab?

ADOLFO (*Saludant.*) Senyora, senyoreta...

TRANQUIL (*Presentant.*) Don Adolfo Colón y Veraguas.

ADOLFO No, dispensi: Adolfo Colom y Colomí.

TRANQUIL No m' ha dit qu' era descendent de Colón?

ADOLFO Si senyor, pero á través dels sigles els noms han anat transformantse.

TRANQUIL Ah! ja! donchs com deya es un jove molt comerciant, aixó si... poch enrahonador... pero quant menos diu veritats, moltes veritats!...

VALERI. Celebro, vaja... (*apart á Pilar.*) (T' agrada aquest jove?)

PILAR (Si tia.)

VALERI. (No 'm sembla massa sa tampoch.)

ADOLFO (*A Pilar*) Senyoreta, prompte penso tenir la ditxa, de que vosté formi part de la meva rahó social.

VALERI. (¿Que se empatolla?)

ADOLFO ¿Desitjaria saber com está de contes?

VALERI. Sempre repassa ab la minyona 'ls de la plassa...

ADOLFO Molt bé, la esposa que 'm convé á mí.

VALERI. (*Ap. á Pilar.*) (Quina entrevista mes es-

tranya; el dia que vaig conèixer el teu tí, que per cert estava mes gras qu' are, 'm va dir: «'M vol? y jo vaig contestarli: Que vol que 'n fassi de vosté?» y ell 's posá á riure, y 's pot dir que d' aquella rialla, 'n vingué 'l casament...)

PILAR
TRANQUIL

(Si que 'n debía ser d' estranya.)
(A Adolfo) Entesos home, entesos; el doctor ja 'ns va parlar de vosté, y la séva recomenació 'ns basta...

ADOLFO

Quedém arreglats, jo are tinch una mica de feyna...

VALERI.
ADOLFO

Ahont va tant depressa?...
A la estació, avuy m' ha d' arribar un canari que vaig comprar á Siam, el dia de la festa major, allí cantan molt bé, com si cria un ensiam tant bó; no es estrany.

VALERI.
TRANQUIL
ADOLFO

'S veu que ha corregut molts pobles?
Reus, París y Lóndres...
Un dia qu' estiga de calma 'ls hi contaré las meas aventuras... un cop, vaig estar un any sense menjar.

VALERI.
ADOLFO

Un any?
Si senyora, patía del estómach y 'm mantenía de llet... tot jo estava fet un merengue... en fi una altra estona ho continuarem...

VALERI.
ADOLFO
TRANQUIL

Esperém que tornarà?...
Si senyora.
No faltava mes, avuy que 's el sant de la promesa... vindrán uns quants amichs sab... y allò que 's fa 'l dia del sant... un xich de piano y ballarugas, y refrescá una mica la boca...

ADOLFO

Si vaja, un *lunch* com diuhen al desert de Shara...

PILAR
ADOLFO

També hi ha estat?
Ja ho crech, vaig tenirhi molt temps una

fábrica de bolados, *azucarillos*, que 'n diuhen els francesos... pero senyors no 'm puch entretenir mes... (*á Pilar*) A vosté senyoreta la felicito, y espero que l' any vinent...

TRANQUIL

Ja formarà part de la rahó social.

ADOLFO

(*Interrompent irónich.*) No, que l' any vinent, ja 'l podrém celebrar junts. Don Tranquil á las sevas ordres; senyora, senyoreta...

VALERI.

Ja l' acompanyaré. (*Se 'n van Adolfo, Pilar Valeriana.*)

ESCENA V

D. TRANQUIL, *després* GLORIA

TRANQUIL

Ja tenim la noya encarrilada, la cuestió es que no 's descarrili, perque aquest xicot no calla may, y 'm sembla que diu cada mentida que fa quedar blau...

GLORIA

(*Entrant y preguntant.*) Don Tranquil?

TRANQUIL

Servidor, (qui serà aquesta senyora.)

GLORIA

Vosté no 'm coneixerá... una senyora com jo, sola...

TRANQUIL

(*Fent posturas y componentse.*) La soletat ab vosté, fora el paradís sense la serp...

GLORIA

(*Ab coquetería.*) Oh! no 'm fassi riure, aixís que l' he vist, m' ha semblat que 'l coneixia d' haverlo vist alguna altra vegada... ha estat á Fransa?

TRANQUIL

A la xica, sí.

GLORIA

No, no serà d' allá... pero aixís que l' he vist... no vagi á pensar malament... he sentit una corrent de simpatía estranya, y me he dit entre mi, aquet senyor podria

ser mon germá, y quan passés alguna pena, podria anarli á contar...

TRANQUIL Qu' es casada vosté?

GLORIA Si senyor.

TRANQUIL Donchs quan se mori 'l seu marit, avisim.

GLORIA Que potser vol anar al enterro?

TRANQUIL Ah! no, ho deya... perque jo... sab...

GLORIA Qu' está de bromal!...

TRANQUIL No gayre, pero... aboqui, aboqui, contim aquestas penas...

GLORIA Jo soch molt filantrópica.

TRANQUIL Fila qué?...

GLORIA Filantrópica.

TRANQUIL Ah! ja. (Tampoch hi estat en aquest poble.)

GLORIA M' identifico, tant ab las penas de las mevas amigas, que las sevas penas, las considero com á mevas.

TRANQUIL Si que 'n deu tenir així?...

GLORIA Algunas, l' altre dia vaig tenir un disgust, 's va morir una de mas mellors amigas, y nada menos qu' ha deixat quinze fills! Alló era un mar de llágrimas!

TRANQUIL Be, com eran tants á plorar.

GLORIA Calculi 'l disgust que vaig passar!... Pero avuy es diferent, 's tracta de salvar á la mellor de mas amigas, y confío que vosté m' ajudarà...

TRANQUIL Ab molt gust.

GLORIA Tinch una amiga casada, qu' ha sigut seduhida per un tal Adolfo, y he sapigut qu' aquest trápala, perque es un trápala...

TRANQUIL Si senyora, també m' ho sembla.

GLORIA Pretend nada menos qu' enllasarse ab la neboda de vosté.

TRANQUIL Sí, ab la meva neboda. (Mira aquell tot fent el comerciant com s' espavila.)

GLORIA Aixís es, qu' he vingut á veurel, y manifestarli lo que passava, la meva amiga m'

ha fet prometre que jo faria tot lo possible per impedir aquesta boda, y he vingut per veure si puch lograr el favor que se 'm demana...

TRANQUIL Per vosté, qué no faria?... si soch capás de desfer tots els matrimonis, hasta... el meu. (*Ab pór y apart.*) (Ay si 'm sentís la Valeriana!) Pero suposo que tindré alguna recompensa?...

GLORIA La trobará en la satisfacció d' haber fet una bona obra.

TRANQUIL Y després?

GLORIA Després... (*Ab coqueteria.*)

TRANQUIL (*Agafantli la ma.*) Suposo que 'm deixarà besar aquesta ma per mi tan seductora...

GLORIA Oh! Don Tranquil...

TRANQUIL No n' estich gayre, cregui (si ve la dona!) (*Li besa la ma ab pór; al retirarla Gloria li cau un sobre.*)

GLORIA Ah!

TRANQUIL (*Ajupintse y cullint el sobre.*) Miri que li ha caygut...

GLORIA Una fotografia, la proba que acaban de entregarme á ca 'n Napoleón d' uns retratos que m' hi hi fet fer...

TRANQUIL (*Obrint el sobre y trayent la fotografia.*) És el seu retrato?... Veyam... caramba quina posició!... Permeti que guardi com á recort.

GLORIA No pot ser...

TRANQUIL Si senyora, dech guardarlo, aixó será la recompensa del logro dels seus desitjos...

GLORIA Ja que hi te tant empenyo... sobre tot cuidado... podria portar un compromís...

TRANQUIL El guardaré com se mereix.

GLORIA Ab el seu permís 'm retiraré, ja tornaré á sapiguer si ha tingut resultat la meva visita...

- TRANQUIL Quan vosté vulgui. (*Senyalant la porta primer terme dreta.*) Surti per aquí... ja vindré á obrirli la porta que dona al carrer, y aixís no serà vista.
- GLORIA Com vosté vulga... (*Fan uns quants compliments per entrar. Entren primer terme dreta. D. Tranquil, surt del cuarto hont s' ha urá ficat, tot seguit.*)

ESCENA VI

DON TRANQUIL, *després* VALERIANA y PILAR

- TRANQUIL (*Surtint molt content de la porta primer terme dreta.*) Conquista! pero conquista de merit, si ab una mirada carboniso á una dona... (*Trayentse el sobre de la butxaca y guaytant lo retrato.*) Que n' es de bonica... pero m' he l' haig d' amagar, perque si la dona 'l trovaba... llavors potser si que estaria malalt de debó... (*Se 'l fica entre sabata y mitjó.*)
- VALERI. (*Entra ab Pilar.*) Aquet Antón 'm farà posar malalta...
- TRANQUIL Que tens ara?
- VALERI. Que li he enviat á buscar alguna cosa y tot m' ho ha fet al revés; á la planxadora li ha dit, que li donguessin, la meva boca... al dentista que li dongués horxata...
- PILAR Be, no s' amohini...
- VALERI. Aviat ho teniu arreglat... el día que jo falti, aquesta casa...
- TRANQUIL (*Será una bassa d' oli...*)
- VALERI. Y tu com te trobas, sembla qu' estás molt roig... que t' ha passat alguna cosa?...
- TRANQUIL (*Cridant.*) ¡Valeriana Valeriana!

PILAR Deu ser la satisfacció de la visita de l' Adolfo?

TRANQUIL No noya, molt al contrari... (Ara l' enjugo,) el teu casament ab l' Adolfo, es impossible; aquest xicot es un calavera, un perdut, no mes diu que mentidas, sempre ab companys y tiberis, un home fi de sigle, montat ab tots los vicis de la seva época... y en sí, un home que 't faría infelissa, y que convertiría en infern aquesta casa, mansió de benestar, pau y benaventuransa! (*Aixó ab exaltació creixent; apart y canviant de to.*) (Sembla que m' explico bé... Si ella 'm sentía!...)

PILAR Pero tío, si sembla tant bon jove...

TRANQUIL La jove ets tu, que no comprens lo que fora la teva perdició...

VALERI. Mira, Tranquil, ab aquestas cosas no deus ficarhi, no t' interessa, despres ja sabs que 'l doctor 'ns respon...

TRANQUIL Que 't pensas qu' es una llargonissa, «que el que sale malo se cambia?» un cop estigui fet, pots anar á reclamar, que no 't tornarán els cuartos ni te 'l cambiarán.

VALERI. Pero, d' ahont las has tret aquestas noticias...

PILAR (*Qu' estaré prop la porta del foro.*) Ayl ve l' Adolfo cap aquí...

VALERI. (*á Tranquil*) Fes el favor, de no dir res, avans convé informarnos mellor...

ESCENA VII

Mateixos ADOLFO

ADOLFO (*Entrant*) Deu 'ls guardi!

VALERI. Ah! vosté aquí?

ADOLFO

Si senyora, vinch á dilshi, qu' encare qu' havía promés assistir á la reunió m' es del tot impossible, puig acabo de rebre un cablegrama, del representant que tinch als Estats-Units, y 'm manifesta que hi vagi al moment, perque se n' ha anat á fons un cargament de tossinos que m' enviava.

TRANQUIL

(Qui pogués ser peix!)

VALERI.

Oh! primé 's la obligació que la devoció...

PILAR

Si, Adolfo, vaji allí, hont el reclaman els seus interessos.

TRANQUIL

Si, Adolfo, vaji allí hont el reclaman els seus interessos (ó *interessas*, tinch una por qu' aquets porchs 's tornin trujas.)

VALERI.

(á *Tranquil.*) (Desconfiat!)

ADOLFO

(Se que la Gloria, té que venir y vull estalviar-me una esgarrapada.)

VALERI.

Felís viatge!

ADOLFO

Tornaré aviat!

TRANQUIL

Ell ray que tot ho fa depressà.

ADOLFO

Es favor... potsé demá passat tornaré á ser aquí...

TRANQUIL.

Que tal?

ADOLFO

Si, tenint una mica de bona mar, d' aquí cinch minuts á la Barceloneta d' aquí deu á ca 'n Tunis...

TRANQUIL

Y d' aquí quinze á la farola.

ADOLFO

Aixó es.

TRANQUIL

(*Ap. á la Valeriana.*) (Ves que 't sembla?)

ADOLFO

(*Ap. á Pilar.*) (A vosté ja puch dirli, aixó es una excusa per no venir aquí, perque acabo de sapiguer, que vindrá el pare d' una xicota qu' está empenyada en casarse ab mi, y per estalviar l' es-ándol ahont me 'n vaig es al Suis.)

PILAR

(Ah! dolent!)

ADOLFO

Senyors, ab el seu permís...

- VALERI. Vosté el té.
 ADOLFO (*Encaixant*) Passihobé, donya Valeriana, passihobé don Tranquil...
 TRANQUIL Passihobé, y... cuydado ab l' aygua... que devegadas fa mal.
 ADOLFO Pilar!
 PILAR Adeu Adolfo! (*Se 'n va Adolfo*).

ESCENA VIII

VALERIANA, PILAR, TRANQUIL, *despres* ANTON

- VALERI. Ja es fora...
 TRANQUIL Si, espera que torni...
 PILAR No sé perquè...
 TRANQUIL Pero que no vos hi haveu fixat?... sino mes diu que mentidas.... catorze per minut, com si fossin pulsacions...
 ANTON (*Entrant*) El doctor y la seva senyora esperan...
 VALERI. Y aném tot seguit... (*Anton 's retira*) cc-neixerém la senyora del doctor. Aném Pilar... que no vens Tranquil?
 TRANQUIL Si, comenseu á passar, que ja vindré... (*Se 'n van Valeriana y Pilar.*)

ESCENA IX :

TRANQUIL *despres* DOCTOR.

- TRANQUIL Justament el día del sant de la meva nevoda 'm troba ab un trangul... ja comensa á venir gent... y aviat deurá venir la meva conquista per sapiguer el resultat... y que li dich jo? aixó de que un hom' no pugui

- portar las calsis...
- DOCTOR (Entrant) Y donchs que no volém ballar?
- TRANQUIL Tinch las frontissas rovelladas senyor doctor... l' últim cop que vaig probarho, ab una mica mes m' han de dú á la casa de socorro...
- DOCTOR Vosté encare es jove...
- TRANQUIL Si pero, aviat me roda 'l cap... ballar un walz, y perdre 'l moi de vista, tot es hú...
- DOCTOR Y qu' espera aquí, porque no ve á la sala ab las senyoras?
- TRANQUIL Home... (Ab molt misteri.) ja li diré... 'm promet guardar secret?
- DOCTOR Digui, don Tranquil, que ja sab vosté, que 'l metje es un confessor... se li pot dir tot...
- TRANQUIL Es á dir que me 'n puch refiar.
- DOCTOR Pot refiarsen...
- TRANQUIL (Ab molt misteri.) Donchs he fet una conquista que ni Colóu...
- DOCTOR (Estranyat.) Qué 'm diu are?... vosté una conquista?... á las sevas vellesas?...
- TRANQUIL En que quedém, que soch jove ó vell?... are mateix 'm deya qu' era jove.
- DOCTOR No, vuy dir que quasi sembla fora de lloch... (Ab molta naturalitat.) Y ho sab, ho sab donya Valeriana?
- TRANQUIL La meva dona? home... vosté dirá, vaya una pregunta!
- DOCTOR Ay! dispensi... m' ha sorprés tant aquesta noticia...
- TRANQUIL Ah! Es casada...
- DOCTOR Qué 'm diu are?
- TRANQUIL Tinch sa paraula donada y m' ha dit unas cosas que... (Engrescantse.)
- DOCTOR Fugi home... que som nens?
- TRANQUIL Y m' ha donat el seu retrato...
- DOCTOR També?...
- TRANQUIL Lo que sent... (S' estira la botina y treu el

sobre hont y haurá la fotografia.) el porto tant amagat per por á la senyora... es aquí dintre aquet sobre... ab uns ulls!

DOCTOR Grossos eh?

TRANQUIL Com dugas cindrias...

DOCTOR A veure, deixim contemplar aquesta divinitat... (*Agafa el sobre, en el moment que va per treure el retrato del mateix; don Tranquil qu' haurá estat observant diu:*)

TRANQUIL Cuydado!... que ve gent!...

(*El Doctor qu' encare no haurá tingut temps de treurer el retrato del sobre, al sentir á Don Tranquil s' ho fica á la butxaca del sobretodo, y diu:*)

DOCTOR No tinga por.

ESCENA X

Mateixos, VALERIANA Y GLORIA.

VALERI. Aquí están els senyors.

DOCTOR (*Presentant*) Don Tranquil la meva senyora; Gloria, 'l meu amich Tranquil.

TRANQUIL (*Anant á Gloria*) Senyora tinch molt gust... (*Quina tramontana!*)

GLORIA El gust es meu.

TRANQUIL (*Y que burro!... acabo d' entregar la fotografia al marit!*)

VALERI. La coneixensa, ja es feta...

TRANQUIL (*Y tant si ho es!*)

DOCTOR (*á Gloria per Tranquil*) Es un tranquil de nom y de fet...

VALERI. (*mateix joch*) Está molt delicat pobret, are miraré de donarli l' oli de fetj: de bacallá...

TRANQUIL (*á Valeriana*) Fes el favor de no deteriorarme...

- GLORIA Ja se li coneix qu'está delicat.
- VALERI. Que diu? si aquest istiu 'ns pensavam que se 'ns moria...
- GLORIA Que va tenir?
- VALERI. El sarrampió!... vaig portar un Tranquil de cera á la Bonanova... ja veurá un home, encare que siga com el meu, sempre acompanya...
- GLORIA Ja ho crech!
- VALERI. Pero d'ensá que 'l faig ficar al llit no mes que ab un ou per beure, ha sigut com posar oli en un llum... ay! si l'hagués vist un mes enradera... ni tenia cara per senyarsel... (*Tranquil y Doctor haurán estat en un cantó d'escena enrahonant. Tranquil fixantse ab el sobre todo del doctor, diu ap.*)
- TRANQUIL (*Y el té á la butxaca... si jo pogués*) (*Va per ficarli la mi á lo butxaca.*)
- DOCTOR Li agrada aquest género?
- TRANQUIL Si... aixó mirava...
- DOCTOR Es d'una fábrika de Sibidell... competeix ab quansevol género extranger.
- TRANQUIL Pero ha de ser calent! (*Tornant á buscar.*) l'estació no es gayre adelantada...
- DOCTOR Si, calent ho es...
- VALERI. (*á Doctor.*) S'iposo que 'ns veurem sovint, y 'ns deixarà venir á la seva senyora, ha fernos companyia?...
- DOCTOR Prou, encare que soch molt gelós... pero aquí ray, no mes hi ha que Don Tranquil...
- TRANQUIL (*Ho sapiguessis.*)
- VALERI. Ay! el meu fill del meu cor!... sino sabria com ferho...
- DOCTOR El meu sistema, fora moro... al amant ja se sab, tallarli el nas...
- TRANQUIL (*Dintse un cop al nas.*) (*Adeu tarota.*)
- VALERI. M'ha fet gracia...

- TRANQUIL A mi tamté... (*Fent esforços per riure.*)
 (Ah! una idea.) (*al Doctor.*) Pero 'm fa
 pena... fassi 'l favor de treures el sobre-
 todo... no ho puch permetre... després á la
 sortida, un ayre aviat s' agafa...
- DOCTOR Si; es vritat! (*'S treu el sobre-todo ab ajuda
 de Don Tranquil.*) (Ay! esperis... s' ha de
 pensar ab tot!...) (*Treu el sobre de la but-
 xaca del sobre-todo y se 'l fica á la butxaca
 de l' americana ó levita.*)
- TRANQUIL Ja hi torném á ser... no 'l puch pas fer
 quedar ab mánegas de camisa are!)
- GLORIA (*á Valeriana.*) Y 'l novio de la Pilar tam-
 bé deurá venir?
- VALERI. L' Adolfo? no senyora, no fa gayre que ha
 vingut á dirnos, que li era impossible, per
 que debía marxar immediatament als Estats
 Units.
- GLORIA (*Fuig de mí, pero 'l trobaré.*)
- VALERI. Senyors, suposo que l' ausencia de nostre
 futur nebot, no ha de ser obstacle perque
 nosaltres deixém de divertirnos... vritat
 Tranquil?...
- TRANQUIL Y es clar... (*No hi ha medi d' atrapar el
 retrato.*)
- VALERI. Podém anar cap á la sala...
- TRANQUIL (*ap. á Gloria.*) (*Senyora tñch de parlar ab
 vosté, hi va el meu nas, la meva vida, y
 tal vegada la seva...*)
- GLORIA (*Que vol aquest ximple are?*)
- VALERI. Anem donchs?... El bras senyor doctor...
- DOCTOR Ab molt gust... (*Se 'n van Valeriana y
 Doctor agafats p' el bras; Gloria y Tran-
 quil fan com qui se 'n va, pero al arribar al
 foro tornan al prosceni.*)

ESCENA XI

GLORIA Y TRANQUIL

(*Aquesta escena molt jugada*)

GLORIA (ap.) (Se 'n va, y no sab que soch capás de anar als Estats Units... si pero... sola es impossible...)

TRANQUIL Senyora... estém perduts.

GLORIA Y aixó?

TRANQUIL Hi entregat al seu marit, el retrato que vosté m' ha donat.

GLORIA Que diu are?

TRANQUIL Qu' ho sabia jo, que fos la seva senyora.

GLORIA Donchs digui que m' ha ficat á la gola del llop?

TRANQUIL Fassi 'l favor de no insultar la casa.

GLORIA Ja no volía venir...

TRANQUIL Donchs porque venía!... lo pitjor es que li he comunicat certs detalls bastant comprometedors...

GLORIA (*juriosa*) Vosté ha fet aixó?...

TRANQUIL Si senyora!... (*ab por*) pero no hi tornaré mes, ja me n' arrepenixo...

GLORIA Sápigam qu' estich perduda... hi vá la meva honra!

TRANQUIL Y el meu nas senyora, ja sab el sistema moro...

GLORIA Y el meu marit que té tant génit!

TRANQUIL Y de forsa com está?

GLORIA Calculi que tan gran com es y encare va á gimnasia!...

TRANQUIL Donchs digui que si m' arreplega 'n fa una coca?

- GLORIA Dugas. (*Rápit.*)
 TRANQUIL Y dels nassos que talla que 'n fa?
 GLORIA Se 'ls menjà! (*Rápit.*)
 TRANQUIL Quins gustos!...
 GLORIA (Ah! quina idea, ja tin-h qui m'acompanyará.) Vosté está disposat á tot pera salvar el seu nas?
 TRANQUIL A tot senyora.
 GLORIA Vosté m'estima?
 TRANQUIL Já no m'en recordo, ab aquets disgustos... be... si.
 GLORIA Donchs... prou dilacions!
 TRANQUIL Si senyora... prou dilacions!
 GLORIA Fugim tots dos!
 TRANQUIL (*Fent un salt y cambiant de tó.*) Bufa!... senyora!... senyora!... es pitjor el remey que la malaltía, vosté no 's fa cárrech de que jo soch casat...
 GLORIA També 'n soch jo...
 TRANQUIL Si... d'aixó plora la criatura...
 GLORIA Podém aná als... Estats Units, es precis posar el mar, entre 'l meu marit y nosaltres...
 TRANQUIL Es anar molt lluny... y are ab la guerra... després, que viatjant per mar, jo desseguiré da'm morejo...
 GLORIA Begui ginebra.
 TRANQUIL Y qué ferém un cop hi siguém; si crech que allí lo únich que dona son los tossinos?
 GLORIA Sembla impossible!... després qu' ha vingut á xiularme las orellas ab paraulas d' amor... permetre, que jo rebi la venjansa d' un marit ultrajat... cregui que no sé quin es el líquit que corre per las sevas venas...
 TRANQUIL La dona diu qu' es horxata, pero per ferla quedar malament ja estem marxant...
 GLORIA No perdem temps. Ahont es la seva roba?

- TRANQUIL A la bugada deu ser, perque avuy es di-
vendres...
- GLORIA Ja 's coneix.
- TRANQUIL Que la roba es á la bugada?
- GLORIA No, qu' es di vendres...
- TRANQUIL Ah!
- GLORIA Quánts diners te?
- TRANQUIL (*Mirantho.*) Tres rals, y m' han de durar
fins á fi de mes... avuy 'n tenim dotze...
calculi.
- GLORIA Si qu' es poca cosa?..
- TRANQUIL La dona 'm fa anar molt gras... 'm dona
una pisseteta cada mes p' els vicis!
- GLORIA No farém re ab aixó...
- TRANQUIL (*Obra un calaix.*) Aquí no mes hi ha que
joyas...
- GLORIA Veyam... un brassalet... brillants... una ca-
dena d' or...
- TRANQUIL Quina dona... aixó es estimar?) (*Ho fica en
un mocador que deixarà sobre qualsevol
moble.*)
- GLORIA Are, no pot anarsen sense deixar quatre
ratllas á la seva senyora...
- TRANQUIL Qué li diré?
- GLORIA Escrigui ja dictaré. (*Tranquil 's posa á es-
criurer.*) «Estich cansat d' aquesta vida...»
- TRANQUIL (*Parant d' escriurer.*) 'S pensará que m' hi
suicidat!...
- GLORIA Apa home... (*Tranquil torna á escriurer.*)
«fujo ab la dona qu' estimo...»
- TRANQUIL (*Repetint.*) Ab la dona qu' estimo... je! je!
qu' es bonich aixó...
- GLORIA (*Contnuant.*) «Adios...»
- TRANQUIL (*Parant d' escriurer.*) Passihobel!...
- GLORIA No acabarém may... (*continuant dictant.*)
«Adios, no 'ns veurém may mes. Tran-
quil.»
- TRANQUIL Ja li dich jo, qu' aquesta carta ho demostra

que soch un Tranquil. Quin disgust pobre xicota!... (*S' posa á plorar.*)

GLORIA Per qué plora are?

TRANQUIL (*Plorant*) Deixarla sola... tan jove... quan... en.... care... e... ram... á... la... llu... llu... na...

GLORIA Si, ab un cove! pero perque plora!

TRANQUIL Perque penso ab la pallisa que 'm donaría si m' hi atrapés... lo menos 'm deixava tres días sense postres ab el seu génit!

GLORIA Acabem d' una vegada... es necessari un cotxe per marxar al moment...

TRANQUIL (*Cridant.*) Antón..!

ANTON (*Sortint.*) Mana senyor..!

TRANQUIL Ves á buscar un cotxe. (*D' aquí fins al final de la escena molt ràpit.*)

ANTON Un cotxe?

GLORIA Sí, depressa.

TRANQUIL Sí, depressa. (*S' en vá Antón.*)

GLORIA La carta ja es allí?

TRANQUIL Sí, ja hi es.

GLORIA Las joyas?

TRANQUIL També!

GLORIA Sobre tot molt cuydado!

TRANQUIL Pensi que m' hi va el nás!

GLORIA Bueno...

TRANQUIL Y que si me 'l talla se 'l menja!

GLORIA Ja ho sé!

TRANQUIL Y que si m' arreplega 'n fá una coca...

GLORIA No, dugas.

TRANQUIL Just, dugas...

GLORIA Donchs no perdém temps...

TRANQUIL Al moment...

GLORIA Marxém...

TRANQUIL Marxém... (*Al moment d' arribar al foro, topan ab el doctor qu' entrava y s' aturan dissimulant.*)

ESCENA XII

Mateixos, DOCTOR

- DOCTOR Encare son aquí, que no venen al saló?
- GLORIA Sí, sino qu' he vingut á respirar, allí ab la gent...
- TRANQUIL Jo també, he vingut á respirar... (Y jo no respiro.)
- DOCTOR (*Ap. á Tranquil.*) Sembla que 'l veig tot nerviós, que tal vegada te la conquesta dintre á casa?
- TRANQUIL (Qui sab!)
- DOCTOR Y es clar, hi deu haberhi el marit per allí dintre ab la reunió, y si molt convé jo 'l coneix aquet imbecil?
- TRANQUIL (Molt fácil!)
- DOCTOR Vosté vol amagarmho y no podrá; ja sab que tinch el retrato d' ella á la butxaca...)
- TRANQUIL Repari que hi ha la seva senyora...
- DOCTOR Ella ray, ja es callada... (*S fica la mà á la butxaca.*) Ay! tinch el forro esquinsat y se 'm ha escorregut per dintre, necesito unas estisoras... ¿no té pas unas estisoras?..
- GLORIA (*Amagantsen unas que hi haura sobre una taula.*) Espéralas!)
- TRANQUIL No... totas las tením á casa l' esmolet...
- DOCTOR Quina llástima!.. 'm sembla que vé la seva neboda... ja ho mirarém mes tart...
- TRANQUIL Sí, més tart... (*Ap. á Gloria*) (Me 'n vaig á prepararho tot.)
- GLORIA (*Ap. á Tranquil.*) (Dintre un moment l' espero aqui.) (*Se 'n va Tranquil primer terme esquerra.*)

ESCENA XIII

GLORIA, PILAR, DOCTOR

- PILAR (Ve del foro.) Veig que també s' hi queda doctor?..
- DOCTOR Es qu' estava enrahonant ab el tío, que per cert ha de:aparegut, y ara anavam á venir tots plegats. Quina llastima que no hi hagi l' Adolfo!.. ell qu' es tant bromista... eh noya?
- GLORIA (Dissimulant.) Sí, molt bromista...
- PILAR Potser encara vindrá... á vostés ja 'ls hi puch dir... no es qu' hagi marxat als Estats Units, es una excusa; are deu ser al Suís... (Que diu aquesta xicota?.. y 'l Suís es aprop...)
- GLORIA (Que diu aquesta xicota?.. y 'l Suís es aprop...)
- DOCTOR No ho deya jo, ell totas se las pensa... algún enredo... es tan tremendo!.. je! je!.. oy noya?..
- GLORIA Sí... molt tremendo!
- PILAR Que no 's determinan á tornar?
- DOCTOR Aném... á veure si logro fer ballar á don Tranquil... cúydaten tú Gloria... cúydaten tú... (Mutis foro. Gloria, Pilar, Doctor.)

ESCENA XIV

TRANQUIL, després GLORIA

- TRANQUIL (Obra ab molt cuydado la porta d' allá hont s' haurá ficat, treu el cap y vevent que no hi ha ningú surt. Porta un rus, un casquet.)

Ningú!... ara ella vindrá y... je! je! je!... fugirém... quan hi pensol... es la primera calaverada de la meva vida... y si la dona m' arreplega, la última... quina pallisa!... y com si abonaria ella que li agrada tant pegarme (*Dirigintse al públich.*) perque si no ho sabían la dona, á un servidor li pega... d' els ulls de vellut que m' ha fet, fins 'n sortiria un traje... res... cuestió de forsa, pot mes ella que jo... com havia estat bugadera... te la munyeca molt desarrollada. Ah! ja es aquí l' altre!...

GLORIA

(*Entra precipitadament p' el foro, y tanca la porta, ensenya la fotografia y diu.*) Ja tinch el ditxós retrato; ja no hi res que temer per aquest cantó...

TRANQUIL

Pero cóm s' ho ha fet?

GLORIA

He ballat ab el meu marit, y li he fet un tall á la butxaca, ab las estisoras que m' havia endut...

TRANQUIL

Molt be... molt be... aixó es astucia; ara ja podém marxar per aquesta porta que també dona al carrer...

GLORIA

No, are no marxo...

TRANQUIL

Y arel... que m' ha de fer servir de ninot?...

GLORIA

Vaja, dich que no marxo...

TRANQUIL

Donchs jo dich que sí... (*Sentenciós.*) Està escrit qu' havem de marxar!...

GLORIA

Si, en aquell paper... (*Senyalant la carta qu' ha deixat feta.*)

TRANQUIL

(*Va enfadantse.*) En aquell paper y á tot arreu... sápigam que soch capás d' intentar un raptó.

GLORIA

No te prou forsa... y fassi de manera que no hagi de cridar al meu marit...

TRANQUIL

Al seu marit?

GLORIA

Si senyor, hont se 's vist voler enganyar á un amich, seduhir á la seva senyora... que

- li agradaría que 'l seduhessin á vosté?
- TRANQUIL Segons y com...
- GLORIA Perque vosté es un desmoralisat ..
- TRANQUIL Senyora!... Senyora!... jo no li faltó!... y vosté m' está desesperant; no fa gayre que m' incitava á que fugís y are 'm diu tot lo contrari... vosté cambia de opinió com... de camisa... (*mitj' ap.*) (si es qu' en cambia sovint.)
- GLORIA Bé, tot aixó son poca soltas, jo 'l que li dich, es que no marxo.
- TRANQUIL Pero perquè?
- GLORIA Com vol que marxi si sé que l' Adolfo no s' ha mogut...
- TRANQUIL L' Adolfo?
- GLORIA (Ay! jo mateixa m' he trahit, pero no hi fa res...) Si, l' Adolfo, tot alló que li havía dit d' aquella amiga es mentida... l' amiga soch jo.
- TRANQUIL Bravo! bravo! vaya un paper mes bonich he representat...
- GLORIA El paper que li toca... que no s' ha mirat may al mirall?
- TRANQUIL Ja veurá, 'm sembla que de mes lletjos n' enterran...
- VALERI. (*Desde dintre trucant.*) Tranquil!.. Tranquil!..
- TRANQUIL La dona!.. que no 'ns vegi junts.
- VALERI. (*Idem.*) Tranquil!.. obra la porta!.. que no 't trobas bé?
- GLORIA Qué crida?
- TRANQUIL Are crida, ja veurá quan entri... Pot fer una cosa... passi per aquí, baixi al carrer y dongui la volta per l' altre entrada...
- VALERI. (*Idem.*) Que tens una basca fill meu?
- TRANQUIL Ay! quan surti...
- GLORIA Donchs me 'n vaig. (*Ap. tot anantsen.*)

- (Anié á veure si trobo l' Adolfo al Suís.)
(Se 'n vá Gloria primer terme dreta.)
 TRANQUIL Y si troba aixó?.. ahont ho fico? Ah! *(Aga-
 fa tot lo de demunt la taula y ho amaga á
 sota.)*
 VALERI. Y donchs, que 'm de fer? *(Tranquil 's treu
 el casquet y rus, y també fa 'l mateix deixant
 que 's vegi una mànega.)*
 TRANQUIL Voy! *(Obra la porta.)*

ESCENA XV

VALERIANA y TRANQUIL, *després* ANTÓN

- VALERI. Que feyas aquí tancat?
 TRANQUIL Examen de consciencia.
 VALERI. Qu' es aixó? *(Estirant la mànega del rus.)*
 TRANQUIL Oh!.. una mànega.
 ANTON *(Entrant.)* Senyor, el cotxe ja es baix...
 TRANQUIL *(Imbécil!)*
 VALERI. Un cotxe?... y per que es aquet cotxe?
 TRANQUIL Perque es el cotxe preguntas?... donchs
 mira es molt sencill... oy Antón?
 ANTON Que m' explica á mi...
 TRANQUIL Ves ximple...
 ANTON Vaja, enterats. *(Se 'n va foro.)*
 VALERI. Be, ab que quedém, per qué es aquet cotxe?
 TRANQUIL Semt la mentida que no ho hagus endevi-
 nat... li fet portar per mon germá... com
 que te dolor...
 VALERI. Pero si justament no ha vingut ton germá
 avuy...
 TRANQUIL Donchs mira, podria venir!
 VALERI Aixó deu ser algún embolich... veyam...
*(Va trayent 'ls objectes que haurá amagat
 Tranquil sota la taula.)* Y aquestas joyas?

- TRANQUIL Las duya á netejar, sabs?...
- VALERI Ja ho crech que las deurías dur á treure taca!
- TRANQUIL Pero dona...
- VALERI Pero rabes!... Y aquesta carta?...
- TRANQUIL (Ta: leau.)
- VALERI (*Llegint.*) «Estich cansat d' aquesta vida; fujo ab la dona qu' estimo, adios, no 'ns veurém may més. Tranquil.» Tot m' indica la teva infedilitat, el casquet, el cotxe, las joyas, la carta... t' haig de matar mal home, criatura déspota é incivilisada, t' haig de posar com un tomatech...
- TRANQUIL (Are, are 'm pega.)
- VALERI Faré com el doctor... sistema moro, ja ho sabs.
- TRANQUIL (Está vist que no puch salvá 'l nas.)

ESCENA XVI

Mateixos, DOCTOR

- DOCTOR Que no ve don Tranquil? 'ns fa falta per ballar la pava.
- TRANQUIL Prou que la ballo.
- GLORIA (*Mitj obrint la porta hont s' haurá ficat y dirigintse á Tranquil que estaré aprop.*)
(No puch sortir, la porta es tancada y vosté deu tenir la clau.)
- TRANQUIL (Bo.)
- DOCTOR (*Que s' haurá adonat del mohiment de la porta, diu baix á Tranquil.*) Veig que tan mateix te la conquista dintre de casa.)
- VALERI Doctor, vosté es capás de divorciar un matrimoni?

- DOCTOR Jo no senyora. Qué li passa?
- VALERI. Que 'l meu marit m' enganya!
- DOCTOR Ca! no ho cregui, don Tranquil no es capás, vosté es molt desconfiada!
- VALERI. Molt infelissa soch... (*S fosa á plorar.*)
- DOCTOR (*A Tranquil per Gloria.*) (Pero, per qué no surt per la escaleta?
- TRANQUIL (*Perque jo tinch la clau.*)
- DOCTOR (*Agafantli.*) (Dónguimela.)
- TRANQUIL Qué fa?... Ell!
- DOCTOR (*Anant á la porta.*) Tingui aquí te la clau.)
(*Gloria treu la ma y la recull.*)
- TRANQUIL Aquest encare es mes burro que jo.)
- DOCTOR (*Continua parlant ab Gloria; Tranquil se 'l guayta rihent.*) El seu marit no 'n sà brá res... quina ma més seductora...)
- VALERI. (*Qu' haurá estat repassant la carta.*) «Me 'n vaig ab la dona qu' estimo...» ingrat, atrevit...
- TRANQUIL Ay! el cap... (*Tocantse!*)
- DOCTOR Una tasa de valeriana potser...
- TRANQUIL Ja 'n tinch prou ab aquesta de valeriana!
- DOCTOR (*Senyalant á la seva dona.*)
(*A Valeriana.*) Pero senyora, vosté no 's fa cárrech de que 'l seu marit l' estima... de que tot aixó ha sigut una mala inteligencia...
- VALERI. Mala inteligencia?
- TRANQUIL Y es clar... (*Veyam com acabarà aixó.*)
- VALERI. Calla tu!
- DOCTOR Ja li esplicaré; el seu marit l' estima ab deliri, y com es molt natural estava gelós... y may diria que 's crey?...
- VALERI. Qué se jo!
- DOCTOR Que vosté y jo... compren...
- VALERI. Qué diu are?
- DOCTOR Lo que sent, y per venjarse ha volgut fer agafar celos á vosté, d' aquesta manera...

- TRANQUIL (*Ap. á Doctor.*) No es pas veritat, lo qu' ha dit, miris que jo també uso 'l sistema moro.
- DOCTOR (No home... després que 'l trech del pedregal!)
- VALERI. Pero ja es vritat tot aixó?
- DOCTOR No fa gayre que ell m' ho ha comunicat... y jo veyent á l' extrém qu' hauría arribat la cosa, he determinat explicarho...
- VALERI. (*A Tranquil.*) Ja ets ben desconfiat!
- DOCTOR Senyal que l' estima dona!...
- VALERI. Aie comprench la teva malaltía... tenías celos!
- TRANQUIL (Si, d' aixó parlavam!...)
- DOCTOR (*Ap. á Tranquil.*) Suposo que no 's queixarà de mi, un amich més servicial, no pot trobarse.)
- TRANQUIL (Vol callar!)

ESCENA ULTIMA

Mateixos, GLORIA, PILAR, ADOLFO

- PILAR (*Entrant.*) Que no venen, ahont es la seva senyora, doctor?
- (*Entren Gloria y Adolfo p' el foro, aquet tot atropellat y ab la cara esgarrapada.*)
- DOCTOR Aquí ve.
- ADOLFO No he pogut salvarme de la esgarrapada.)
- VALERI. (*A Adolfo.*) D' ahont ve tan senyalat?
- ADOLFO Un miracle... ja era mort...
- DOCTOR Mort?
- ADOLFO Vaja, vuy dir, que 'm moría, al sortir del port, el nostre barco topa ab la paret y anem a fons, jo m' hi estat potser mitja hora nadant per dintre l' aygua.
- TRANQUIL (El submarino Peral.)
- ADOLFO Y sort d' un peix que m' ha agafat p' el clatell y m' ha tret á fora...

- TRANQUIL (*Ap. á Valeriana.*) Apúntatala.)
 VALERI. Be ha quedat prou aixut ab tot y estar tanta estona á l' aygua...
- ADOLFO Oh! Es que després m' hi estat de panxa al sol, y además aquet traje, es impermeable... el vaig comprar á l' Oceanía...
- DOCTOR A la Oceanía?
 ADOLFO Sí, es una tenda que hi ha á Sans.
 TRANQUIL (*Ap. á Gloria.*) Per vosté he tingut un disgust que ab una mica més 'm separo de la dona.
- GLORIA (*Id.*) Ja veu que li torno l' Adolfo.
 TRANQUIL (Peio com me 'l torna, pobre criatura, si quasi está en estat de descomposició!)
- DOCTOR (*A Gloria.*) Si haguessis sigut aquí, m' hagueras ajudat á convencer á donya Valeriana; 's creya que 'l seu senyor l' enganyava...
- GLORIA (*A Valeriana.*) No ho cregui; no es capás...
 TRANQUIL (Vaija, gracias.)
 DOCTOR (*Enduyentsen á Tranquil cap un cantó d' escena, li diu ap.*) Ab tot aixó encare no conech á la seva conquesta... porque á la cuenta també duya la butxaca foradada, y he perdut el retrate, pero ja 'm penso qui es...
- TRANQUIL (*Burlantsen.*) (Vol dir?)
 ADOLFO (Y 'l dia que trobi 'l seu marit...)
 TRANQUIL (*Mol intencionat.*) (Al seu marit? jo li asseguro que lo 'l trobará may!)
 (*Al públich.*)
 No ho diguin (*p' el doctor*) deixinlo viure satisfet com més de mil,
 y aplaudeixin si ha fet riure
 DON TRANQUIL

THE HISTORY OF THE

... ..

Biblioteca de L' AURENETA

PTAS.

<i>La Suripanta</i> , (1. ^a y 2. ^a edició), comedia, 3 actes, A. F. y Codina.	2
<i>La Somatent de Girona</i> , cuadro dramático, F. Agulló Vidal.	1
<i>La Pubilla de Caixàs</i> , (1. ^a y 2. ^a edició), drama, 3 actos, Francisco X. Godo.	2
<i>Armas y Letras</i> , comedia, 1 acto, A. Ferrer y Codina.	1
<i>Otger</i> , drama, 3 actos, A. Ferrer y Codina.	2
<i>La minvona del Rector</i> , joguina, 1 acto, Francisco X. Godo.	1
<i>Un pom de violas</i> , comedia, 3 actos, Conrat Roure (Pau Bunyegas)	2
<i>¡Tenorissll</i> (3. ^a edició) comedia, 3 actos, A. Ferrer y Codina.	2
<i>¡Ditxós ball de màscaras!</i> joguina, 1 acto, F. Figueras Ribot.	1
<i>El Túnel</i> , drama, 3 actos, Francisco X. Godo.	2
<i>Mar grossa</i> , joguina; 1 acto, Ernest Soler de las Casas	1
<i>Al cim de la gloria</i> , lloansa, Antoni Careta y Vidal.	1
<i>Lo collaret de perlas</i> , drama, 3 actos, Frederich Soler (Pitarra)	2
<i>Un cop de telas</i> , diálech, 1 acto, Anton Ferrer y Codina	1
<i>Lo más perdut</i> , comedia, 3 actos, Joseph Feliu y Codina	2
<i>Una prometensa</i> , pasillo cómich, 1 acto, Joan Marxuach	1
<i>Lo general «No importa»</i> , drama, 3 actos, Teodoro Baró	2
<i>Toreros d' hivern</i> , comedia, 3 actos, Anton Ferrer y Codina	2
<i>No sempre 'l que paga, trenca</i> , comedia, 1 acto, F. Figueras Ribot	1
<i>Lo patró Aranya</i> , comedia, 1 acto, Joseph Maria Pous.	1
<i>¡Trampasl</i> , comedia, 3 actos, Manel Rovira y Serra	3
<i>Entresuelo primera</i> , comedia, 1 acto, Pere Juliá y Sust.	1
<i>Lo joch dels disbarats</i> , comedia, 3 actos, Teodoro Baró.	2
<i>Lo testament del oncle</i> , comedia, 1 acto, J. Riera y Bertrán.	1
<i>La llisso de dibuix</i> , sarsuela, 1 acto, F. Figueras Ribot.	1
<i>Lo poema del cor</i> , Teodoro Baró.	2
<i>Un debut</i> , sarsuela, 2 actos, A. Ferrer y Codina.	1'50
<i>Las horcas caudinas</i> , comedia, 1 acto, Francisco X. Godo	1
<i>La trompeta de la sal</i> , comedia, 3 actos, Eduardo Aulés	2
<i>La Creu de la Masla</i> , drama, 3 actos, F. Soler y M. Lasarte	2
<i>Ambo!</i> comedia, 1 acto, Joseph Campderros	1
<i>La Sonata XXVI</i> , comedia, 3 actos, J. Riera y Bertrán	2
<i>Un Manresé de l' any vuit</i> , drama, 3 actos, A. Ferrer y Codina.	2
<i>Gallina vella sà bon caldo</i> , comedia, 1 acto, A. Ferrer y Codina	1
<i>Sunús y parells</i> , juguete cómich, 1 acto, V. Suarez Casañ y J. Capella	1
<i>El rapte de la Sabina</i> , juguete cómich, 1 acto F. Figueras y Ribot.	1
<i>La Pálda</i> , drama, 3 actos, Francisco J. Godo.	2
<i>La estació de la Granota</i> , saynete, 1 acto, Teodoro Baró	1
<i>Carta Cantà</i> , juguete cómico. 1 acto, Vít. l Aza	1
<i>Rin</i> , juguete. 1 acto, Francisco Xavier Godo	1
<i>Sogra y Nora</i> , comedia, 4 actos, J. Pin y Soler	2
<i>Lo Sant Crista Gros</i> , comedia, 3 actos, Eduart Aulés	2
<i>A la prevenció</i> , joguina, 1 acto, A. Ferrer y Codina.	1
<i>¡¡Sacrillegi!</i> monólech casellá, Francisco X. Godo	1
<i>Viva 'l divorci!</i> comedia en 4 actos, Joseph M. ^a Pous	2
<i>Un home de sort</i> , comedia en 3 actos, Ferrer y Codina	2
<i>Riera Baixa</i> , parodia en 1 acto, Joaquim Montero.	1
<i>Un soci que 's pert de vista</i> , comedia, 1 acto, A. Ferrer y Codina	2
<i>L' hostal de la coixa</i> , drama, 3 actos, Quer y Sanromá.	2
<i>Las falsas burgesas</i> , 1 acto, Adolf Brugada.	1
<i>¡Justicia humana</i> , cuadro dramático, 1 acto, José Pablo Rivas.	1
<i>La Viudeta</i> , comedia, 3 actos, Joseph Pin y Soler	2
<i>Veneno de áspides</i> , drama, en 3 actos, Sebastia J. Carner	2
<i>Lo Comped' Ampurias</i> , drama en 3 actos, D. Ramon Bordas	2
<i>Deliri de grandesas</i> , drama en 3 actos, D. Joseph Nogué y Roca	2
<i>De Nadal à Sant Esteve</i> , comedia 2 actos, D. Joan Molas y Casas	1'50
<i>Lo marit de la difunta</i> , juguete 1 acto, F. Figueras y Ribot.	1
<i>Africa</i> , comedia, 3 actos, A. Ferrer y Codina	2
<i>L' oncle Benet</i> , comedia en un acto, prosa, Joaquim Montero.	1
<i>La cosina de la Lola</i> , comedia, 1 acto, Francisco Xavier Godo.	1
<i>De mort à vida</i> , drama, en 3 actos, J. Riera y Bertrán	2
<i>L' apotecari de Malgrat</i> , comedia en 1 acto Teodoro Baró.	1
<i>Matrimonis fi de siglo</i> , drama, 3 actos, A. Ferrer y Codina	2
<i>Los dos pilletes</i> (argument), melodrama, 7 actos, P. Decourcelle	1'50
<i>Barbers de Saló</i> , sarsuela, un acto Anton Ferrer y Codina.	1
<i>Lo cor y l' ànima</i> , drama 3 actos, vers, Francisco X. Godo	2
<i>Per punt</i> , comedia, 1 acto, D. Joseph Campderros	1
<i>Ateos y creyents</i> , drama, tres actos, Ramon Bordas.	2
<i>Lo Senyor Secretari</i> , comedia, 3 actos Teodoro Baró	2
<i>Las cspardenyas de ca'n Titus</i> , saynete, 1 acto, F. Figueras y Ribot	1
<i>Indicis</i> , comedia, 1 acto, Joseph Maria Pous.	1
<i>Reyninas d' enamorats</i> , diálech en prosa, 1 acto, Lluís Millá	1
<i>Vents d' oratge</i> , drama, 3 actos, Lluís Quet y Sanromá y Quer	2
<i>Don Tranquil</i> , comedia en un acto, Jascinto Capella	1